

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας
(Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2021»**

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Σωτήρης Ιωάννου
Χάρης Γεωργιάδης	Ηλίας Μυριάνθους
Ονούφριος Κουλλά	Αλέκος Τρυφωνίδης
Σάβια Ορφανίδου	Μη μέλη της επιτροπής:
Αντρέας Καυκαλιάς	Σταύρος Παπαδούρης
Χρίστος Χριστοφίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και 28 Μαρτίου και στις 2 και 9 Μαΐου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ο πρόεδρος του συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), καθώς και εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ), του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου (ΣΤΚ), του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Άριστος Δαμιανού και Χρύσης Παντελίδης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε να διευρυνθεί και να βελτιωθεί το υφιστάμενο πλαίσιο επιβολής μειωμένου συντελεστή 3% έκτακτης εισφοράς για την

άμυνα της Δημοκρατίας σε τόκους που πηγάζουν από ορισμένες κατηγορίες χρεογράφων και ομολόγων.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Δημοκρατίας με μειωμένο συντελεστή καταβάλλεται από-

1. φυσικά πρόσωπα που είναι κάτοικοι στη Δημοκρατία για τόκους που λαμβάνουν ή πιστώνονται από πιστοποιητικά αποταμιεύσεως και χρεόγραφα αναπτύξεως της κυπριακής κυβέρνησης και από εταιρικά χρεόγραφα και
2. το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ) και τα ταμεία προνοίας για τόκους που λαμβάνουν ή πιστώνονται.

Συναφώς, όπως η ίδια δήλωσε, με τον προτεινόμενο νόμο διευρύνεται η εφαρμογή του εν λόγω φορολογικού πλαισίου, ώστε-

1. να επωφελούνται του μειωμένου συντελεστή έκτακτης αμυντικής εισφοράς και τα νομικά πρόσωπα για τόκους που λαμβάνουν ή πιστώνονται,
2. να επωφελούνται του μειωμένου συντελεστή έκτακτης αμυντικής εισφοράς για τόκους που λαμβάνουν, πέραν του ΤΚΑ και των ταμείων προνοίας, και τα ταμεία συντάξεως, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,
3. να υπόκεινται στον μειωμένο συντελεστή έκτακτης αμυντικής εισφοράς και οι τόκοι από πιστοποιητικά αποταμιεύσεως και ομόλογα αναπτύξεως κυβερνήσεων άλλων κρατών,
4. να τεθεί ως προϋπόθεση η εισαγωγή των εταιρικών χρεογράφων σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο αξιών, προκειμένου οι τόκοι αυτών να υπόκεινται στον μειωμένο συντελεστή έκτακτης αμυντικής εισφοράς, και

5. να διασαφηνιστεί ότι οι τόκοι που λαμβάνει πρόσωπο στο πλαίσιο της συνήθους διεξαγωγής της επιχείρησής του δεν υπόκεινται στον μειωμένο συντελεστή 3% έκτακτης αμυντικής εισφοράς.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος η ίδια κυβερνητική αρμόδιος ενημέρωσε την επιτροπή για την ανάγκη τροποποίησης του νομοσχεδίου, ώστε ο μειωμένος συντελεστής έκτακτης αμυντικής εισφοράς να εφαρμόζεται και σε τόκους από ομόλογα και χρεόγραφα τα οποία εκδίδονται από αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τα οποία είναι εισηγμένα σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο αξιών, προκειμένου να καλυφθεί όλο το φάσμα εκδοτών τίτλων για σκοπούς ίσης μεταχείρισής τους.

Ο πρόεδρος του ΧΑΚ συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, καθώς και με την εισήγηση του Υπουργείου Οικονομικών για την περίληψη στο νομοσχέδιο των ομολόγων και χρεογράφων που εκδίδονται από αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δηλώνοντας παράλληλα ότι το νομοσχέδιο αποσκοπεί στην κάλυψη ορισμένων νομικών κενών που εντοπίστηκαν στις υφιστάμενες διατάξεις του νόμου που αφορούν στην παρακράτηση μειωμένου συντελεστή έκτακτης αμυντικής εισφοράς επί εισπραττόμενων τόκων. Η εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων αναμένεται να συμβάλει στην ορθότερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία του εν λόγω κινήτρου, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η αξιοποίηση της αγοράς ομολόγων μέσω του ΧΑΚ για σκοπούς επενδύσεων και δανεισμού.

Περαιτέρω, ο ίδιος αξιωματούχος εξέφρασε επιφυλάξεις ως προς το όφελος που αναμένεται να προκύψει για την κυπριακή οικονομία από την περίληψη των κυβερνητικών ομολόγων άλλων κρατών στις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος της ΚΤΚ, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, δήλωσε ότι οι αρμοδιότητες της ΚΤΚ δεν επηρεάζονται από νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν στη φορολογική μεταχείριση των τόκων από τραπεζικά χρεόγραφα. Ειδικότερα, οι αρμοδιότητές της που σχετίζονται με τη συμμόρφωση των πιστωτικών ιδρυμάτων ως προς τις κεφαλαιακές και άλλες απαιτήσεις, καθώς και με τη διάθεση τραπεζικών χρεογράφων δεν επηρεάζονται, καθότι η ΚΤΚ δεν έχει οποιαδήποτε αρμοδιότητα σε θέματα φορολογίας. Επισήμανε δε ότι τα πιστωτικά ιδρύματα, κατά τον σχεδιασμό εκδόσεων χρεογράφων, έχουν υποχρέωση να λαμβάνουν υπόψη τις εκάστοτε φορολογικές νομοθετικές ρυθμίσεις.

Ο εκπρόσωπος του ΣΕΛΚ συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, εκφράζοντας παράλληλα επιφυλάξεις ως προς την προϋπόθεση ένταξης των εταιρικών ομολόγων σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο αξιών, προκειμένου ο τόκος αυτών να υπόκειται στον μειωμένο συντελεστή έκτακτης αμυντικής εισφοράς.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου συμφώνησαν με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και εισηγήθηκαν μικρής έκτασης νομοτεχνικές βελτιώσεις επί του νομοσχεδίου.

Η εκπρόσωπος του ΣΤΚ συμφώνησε με την επέκταση του κινήτρου μειωμένου συντελεστή έκτακτης αμυντικής εισφοράς επί των τόκων και στα νομικά πρόσωπα, δηλώνοντας ωστόσο τη διαφωνία της ως προς την υποχρέωση εισαγωγής των εταιρικών χρεογράφων σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο αξιών. Επισήμανε ότι η εν λόγω ρύθμιση θα δημιουργήσει δυσμενή διάκριση εις βάρος των μικρών εταιρειών και μικρών τραπεζών, καθότι το κόστος εισαγωγής των ομολόγων τους σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο αξιών θα είναι αναλογικά υψηλότερο σε σχέση με το αντίστοιχο κόστος για μεγάλους εκδότες. Ως εκ τούτου, εισηγήθηκε τη διαγραφή της σχετικής πρόνοιας, ώστε ο μειωμένος συντελεστής έκτακτης αμυντικής εισφοράς επί των τόκων να αφορά

όλα τα εταιρικά χρεόγραφα, χωρίς τη διάκριση μεταξύ εισηγμένων και μη εισηγμένων, κατ' αναλογίαν του φορολογικού χειρισμού που τυγχάνουν τα μερίσματα εισηγμένων και μη εισηγμένων τίτλων. Εναλλακτικά, εισηγήθηκε όπως ο μειωμένος συντελεστής έκτακτης αμυντικής εισφοράς ισχύσει και για εταιρικά χρεόγραφα που εκδίδονται με βάση τις εποπτικές απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας.

Σημειώνεται ότι η ΚΤΚ και ο ΣΤΚ κατέθεσαν γραπτώς τις απόψεις τους με σχετικά υπομνήματα, ημερομηνίας 29 Απριλίου και 28 Μαρτίου 2022, αντίστοιχα.

Σε σχέση με τις επιφυλάξεις που εκφράστηκαν αναφορικά με την υποχρέωση εισαγωγής των εταιρικών χρεογράφων σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο αξιών, προκειμένου οι τόκοι αυτών να εμπίπτουν στον μειωμένο συντελεστή έκτακτης αμυντικής εισφοράς, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η προστασία των επενδυτών, η αποφυγή κατάχρησης του μέτρου από επιχειρήσεις, καθώς και η ίση μεταχείριση των κυβερνητικών και εταιρικών χρεογράφων. Συνεπώς, διαφώνησε με την εισήγηση του ΣΤΚ για διαγραφή της σχετικής πρόνοιας του νομοσχεδίου, καθώς και με την εναλλακτική εισήγηση για ένταξη στο πλαίσιο του μειωμένου συντελεστή έκτακτης αμυντικής εισφοράς εταιρικών χρεογράφων που εκδίδονται με βάση ευρωπαϊκές εποπτικές απαιτήσεις, καθότι δεν αποτελεί μέτρο καθολικής εφαρμογής και αντίκειται στους ευρωπαϊκούς κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

Στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων το δημοσιονομικό κόστος και τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, η συμπερίληψη των κυβερνητικών χρεογράφων άλλων χωρών στο πλαίσιο εφαρμογής του μειωμένου συντελεστή έκτακτης αμυντικής

εισφοράς, καθώς και η συμβατότητα του προτεινόμενου νόμου με τους ευρωπαϊκούς κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

Τοποθετούμενη επί των τεθέντων ζητημάτων, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το δημοσιονομικό κόστος από την εφαρμογή του προτεινόμενου μέτρου δεν αναμένεται να υπερβεί το €1 εκατομ., ενώ αναμένεται να προκύψουν σημαντικά οφέλη για την κυπριακή οικονομία και την κυπριακή χρηματιστηριακή αγορά ειδικότερα.
2. Τα νομικά πρόσωπα αναμένεται να επωφεληθούν από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, καθώς η επιβολή χαμηλότερης αμυντικής εισφοράς επί των τόκων εισηγμένων εταιρικών χρεογράφων θα τα καταστήσει πιο ελκυστικά για επενδύσεις, ενώ παράλληλα θα ενθαρρυνθούν οι επιχειρήσεις να εισάγουν τα εταιρικά τους χρεόγραφα σε αναγνωρισμένη χρηματιστηριακή αγορά, προκειμένου να εξασφαλίζουν χρηματοδότηση από εναλλακτική πηγή.
3. Η περίληψη των κυβερνητικών χρεογράφων άλλων χωρών στο νομοσχέδιο κρίθηκε σκόπιμη για σκοπούς ευθυγράμμισης του φορολογικού χειρισμού των κυβερνητικών ομολόγων και των εταιρικών χρεογράφων. Δεδομένου ότι με βάση τις πρόνοιες του νομοσχεδίου που αφορούν στα εταιρικά χρεόγραφα δε γίνεται οποιαδήποτε διάκρισή τους σε κυπριακά και ξένα, κρίθηκε σκόπιμη η μη διάκριση κατ' αντίστοιχο τρόπο των κυβερνητικών ομολόγων και των κυβερνητικών ομολόγων άλλων χωρών. Η εν λόγω ρύθμιση δεν αναμένεται να τυγχάνει ουσιαστικής εφαρμογής, καθότι η φορολόγηση των τόκων από κυβερνητικά χρεόγραφα άλλων χωρών διέπεται από τις συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συνάψει η Δημοκρατία με άλλες χώρες, συνεπώς θα εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις μη ύπαρξης διακρατικής σύμβασης.

4. Το Υπουργείο Οικονομικών έχει λάβει τις απόψεις της Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων επί του νομοσχεδίου και συναφώς κρίνεται ότι οι πρόνοιες αυτού δε συνιστούν κρατική ενίσχυση, καθότι αφορούν καθολικό μέτρο.

Η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, αναφερόμενη στο ζήτημα της συμβατότητας με τους ευρωπαϊκούς κανόνες κρατικών ενισχύσεων τόσο του νομοσχεδίου όσο και των εισηγήσεων του ΣΤΚ, επισήμανε ότι οποιοδήποτε μέτρο προωθείται εκ μέρους του κράτους δεν πρέπει να είναι επιλεκτικό αλλά γενικό. Συνεπώς, η εισήγηση του ΣΤΚ για εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή έκτακτης αμυντικής εισφοράς επί των τόκων των ομολόγων που εκδίδονται από τα τραπεζικά ιδρύματα με βάση εποπτικές απαιτήσεις του ευρωσυστήματος αποτελεί μη γενικό μέτρο και συναφώς αντίκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

Στο στάδιο της περαιτέρω συζήτησης του θέματος ο πρόεδρος του ΧΑΚ εξέφρασε επιφυλάξεις ως προς το όφελος που αναμένεται να προκύψει για την κυπριακή οικονομία σε σχέση με την περίληψη κυβερνητικών ομολόγων άλλων χωρών στις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Η επιτροπή, στη βάση των όσων διαμείφθηκαν ενώπιόν της, κάλεσε το Υπουργείο Οικονομικών όπως διαβουλευθεί εκ νέου με τους εμπλεκόμενους φορείς επί των εκφρασθεισών απόψεων και εισηγήσεων που τέθηκαν στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος και καταθέσει ενώπιόν της νέο κείμενο νομοσχεδίου.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών, στη βάση των οδηγιών της επιτροπής, κατέθεσε ενώπιόν της δύο αναθεωρημένα κείμενα νομοσχεδίου, με το τελικό κείμενο να κατατίθεται στις 2 Μαΐου 2022.

Ειδικότερα, στο τελικό κείμενο του υπό αναφορά σχεδίου νόμου έχουν επέλθει κυρίως οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Διαγραφή των πιστοποιητικών αποταμιεύσεως και των χρεογράφων αναπτύξεως κυβερνήσεων άλλων χωρών από τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.
2. Περίληψη πρόνοιας, ώστε ο τόκος επί ομολόγων και χρεογράφων τα οποία είναι εισηγμένα σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο αξιών και εκδίδονται από αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου να υπόκειται στον μειωμένο συντελεστή ύψους 3% έκτακτης αμυντικής εισφοράς.
3. Μικρής έκτασης βελτιώσεις νομοτεχνικής φύσεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του τελικού κειμένου του νομοσχεδίου κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

24 Μαΐου 2022

Αρ. Φακ.: 23.01.062.085-2021

ΣΧΚ/MAX